

PODROBNOSTI O STRAŠNI KATASTROFI

Novejša poročila kažejo še večji obseg nesreče. — Število mrtvih cenijo sedaj na sto, in 83 trupelj so že spravili iz rova. — Številni med poškodovanimi bodo najbrž tudi podlegli poškodbam. — Krog polnoči je milica napravila red pri rovu.

Birmingham, Ala., 23. novembra. — Uradniki Woodward Iron Company, ki je lastnica Dolomite rova št. 3, kjer je v sredo popoldne eksplozija prahu zajela 475 premogarjev, so zgodaj danes zjutraj objavili, da so privleli iz rova tri in osmdeset trupelj in da bo znašal skupno število mrtvih najbrž celih sto. Reševalno delo se vrši naprej.

Ko se glasi, je bilo nekako šestdeset nadaljnjih mož poškodovanih v sled eksplozije, dočim se bili ostali nepoškodovani.

Le osemnajst mrtvih so dosedaj spoznali. Strašni in žalostni prizori so se završili ob vrodu v rov tekom noči in zgodnjih jutranjih ur, ko so čakali sorodniki mož, o katerih se je vedelo, da so v rovu, novic glede svojih dragih.

Domnevalo se je, da so številni ti možje prišli na površino nepoškodovani po hodniku, ki veže ta rov z rovom št. 2 ter odšli nato zopet v rov, da pomagajo pri reševalnem delu, ne da bi obvestili o tem kompanijskih uradnikov in svojih sorodnikov.

Kompanijski uradniki izjavljajo, da bo šele pozno danes zvečer zaključeno oficijelno štetje mrtvih in poškodovanih.

Številni bolj resno poškodovani bodo najbrž podlegli dobljenim poškodbam, kot so izjavili v bolnici v Bessemerju, kamor so odvedli poškodovane potem ko so jih spravili na površje.

Šele krog polnoči se je državni milici posrečilo očistiti prostor krog vhoda v rov, kamor je dospelo na stotine ljudi, da opazujejo reševalno delo.

Malo pred polnočjo je bilo ustavljeno delo identificiranja mrtvih, in oblasti v družbi uradnikov so posvetile vsa svojo pozornost skrbi za poškodovanih.

Velik naval avtomobilov krog rova tekom poznih černih ur je imel za posledico več kolizij. Nikdo ni bil resno poškodovan, a izguba na lastnini je bila velika. Prihod državnih čet je končno rešil težavni prometni problem.

Silo eksplozije so čutili tudi tukaj, devet milj od poročišča.

Tekom cele noči se sempatam vesela snidenja prekini-la žalostne prizore. Neka majhna deklica je radostno zakričala, ko se je prikazal majnar, z začrnelim obrazom ter obleko, ki je kazala vsa znamenja boja, da pride na površje. Mala deklica se je oklenila vratu svojega očeta in oba sta hitro odšla proti domu.

Stara žena se je onesvetila, ko je pozdravila svoja dva sinova, potem ko je več ur čakala pred vodom v rov v strahu in bojazni, da sta oba izgubila življenje. Premogarji, ki so se sestali z reševalci v rovu, ko so hoteli ven ter čuli, da ni v hodniku nobenega strupenega plina več, so se vrnili, da pomagajo pri iskanju in reševanju drugih.

Povesti o junaških činih so pričele krožiti, ko so prišli reševalci zopet na površje po dolgih urah napornega dela.

Neki reševalci je pripovedoval o formanu, ki je zbral po eksploziji krog sebe kakih trideset delavcev ter jim rekel, naj ostanejo pri njem ter napravijo iz kamena in platin, da bi zadrževal strupeni plin. Ko se je vršilo to delo, ni hotel eden izmed premogarjev ostati ter šel ven. Drugi so ostali na mestu ter dovršili oviro. Ko so pričeli fani zopet delati ter se je zrak izčistil, je povelj-forman svoje ljudi ven, a takoj zadel na truplo moža, ki ni hotel ostati. Prišel je le par jardov daleč, ko ga je premagal plin.

LJUDJE SE SELIJO IZ OSRČJA LONDONA

Zanimiva statistika največjega mesta na svetu. — Število starih devic se je jako povečalo.

London, Anglija, 23. novembra. Tekom zadnjih dvajsetih let je postajalo prebivalstvo okraja London polagoma manjše, in sedaj je petdeset tisoč manj ljudi v okraju kot pa jih je bilo leta 1901. Junija meseca preteklega leta je znašalo skupno prebivalstvo Londona, vključno zunanje okraje skoro sedem milijonov in pol duš, a leta 1901 je znašalo le malo manj kot šest milijonov in šeststisoč.

Angleški otoki imajo dva milijona več žensk kot pa možkih in mesto London prispeva samo eno četrtno k tej številki.

V zadnjih letih se je seveda tudi zelo povečalo število udov in ločenih.

Dočim je število samice v starosti od dvajsetih do tridesetih let v zadnjih par letih nekoliko padlo, se je povečalo število starih devic, nad devet in tridesetletnih. Domneva se, da je to zmanjšanje števila mladih samice posledica izseljevanja.

Ljudsko štetje razodeva tudi zanimive podrobnosti glede števila volilec v različnih okrajih. Možki v Angliji smejo voliti, kakor hitro so dosegli starost eno in dvajsetih let, a ženske morajo biti stare trideset let, predno smejo voliti. Če bi smele ženske voliti v isti starosti kot možki, bi njih število nadkriljevalo število možkih v vseh londonskih okrajih ter bi tudi kontroliralo vsake volitve.

Tudi povprečni obseg družin se je znižal v teku zadnjih let.

AMERIŠKI SENATORJI PROTI CLEMENCEAU-JU

Clemenceau je baje "krvoloven človek, kateremu se še vedno cedi kri iz ust". Trije senatorji so nastopili proti njemu.

Washington, D. C., 23. nov. — Trije senatorji, Borah, Hitchcock in France so nastopili včeraj proti Clemenceauju in nadaljni bodo sledili. Možno je celo, da bo uvedena preiskava, odkod prihajajo velikanske svote denarja, katere izdajajo sedaj za francosko propagando. Popolnoma se je opustilo idejo, da se povabi Clemenceauja, naj ima pred kongresom govor.

Sramota! To je naravnost nečuvstvo! — Je vzkliknil senator Borah. — Naravnost zločin nad človeštvom je, da je prišel ta krvoloven človek, kateremu se še vedno cedi kri iz ust, v sedanjem času semkaj, ko se negreza celi svet v bedo, ko je Evropa izpostavljena največjemu pomanjkanju, ne da bi imel en sam konkretni predlog za izboljšanje strašnega položaja. Berači za simpatije in pomoč za Francijo in svoj program, ki pa ni nič drugega kot program uničenja in razkosanja narodov, program krvave osvete. On je pahnil Evropo v bedo ter uničil življenja več žensk in otrok kot bi mogli kdaj očistiti kajzerju samemu. Nezaslišno je, da si drzne priti semkaj kak človek s takim programom in še posebno ta človek.

Pozneje je izjavil senator Borah pismeno izjavo, v kateri se glasi: — Jaz ne morem trpeti, da bi obveljalo dokazovanje Clemenceauja. On nam pravi, da se valja Evropa v bedi. To je res. Mi občutimo največje sočutje z Evropo. Ni ga pa sedaj človeka na svetu, ki bi bil v večji meri odgovoren za to evropsko bedo kot Clemenceau sam. On je bil bolj kot kateri drugi odgovoren za nemogoče in uničujoče določbe Versailleške mirovne pogodbe. On je stal vedno na poti prizadevanjem ameriških delegatov, ki so skušali izpremeniti pogodbo tako, da bi se mogla Evropa opomoči.

Beda in pomanjkanje je spor in prelivanje krvi, — vse to bi trajalo naprej, dokler bo obstajala ta pogodba. Sedaj pa nas pozivlje Clemenceau direktno ali indirektno, naj izvedemo to pogodbo ali pa pomagamo pri nje izvedbi. — Če bi mogel pokazati Clemenceau ameriškimu narodu, kako naj pomaga trpečim evropskim milijonom ter jih reši iz bede, bi zadel tukaj na dosti simpatij. Če pa govori le o nadaljni kazni, vojni, uničenju in razkosanju, potem bo zadelo njegovo poslanstvo na malo odobravanja.

BARON SONNINO UMIRA.

Rim, Italija, 23. novembra. — Baron Sidney Sonnino, prejšnji ministrski predsednik ter ministar za zunanje zadeve, umira danes, kajti zadela ga je kap.

Zdravniki izjavljajo, da ga je zadelo možganska kap in da je njegovo stanje tako, da ne dopušča nobenega upanja na okrevanje.

Baron Sonnino je star sedaj pet in sedemdeset let. Pred vojno je bil dvakrat ministrski predsednik, a v glavnem radi svoje službe kot minister za zunanje zadeve tekom vojne ter tekom mirovnih konferenc se je pridobil svojo glavno odličnost v mednarodnih zadevah. Bil je odlična avtoriteta glede finančnih in ekonomskih vprašanj ter vodilna sila pri nekaterih finančnih reformah v Italiji. Svojo politično kariero je pričel kot finančni minister.

IZBORNA POTAPLJALKA

Slika nam kaže Mrs. Margaret C. Goodman, ki je baje edina ženska v Združenih državah, katera se bavi s potapljaškim poslom. Pred kratkim je sklenila z neko družbo pogodbo, da bo preiskala ladje New Brunswick, ki se je potopila leta 1856 v Lake Erie. Na tej ladji je baje veliko dragocenosti. — Mrs. Goodman se je proslavila pri dviganju neke ladje iz Lake Michigan. Pri tem delu je izgubilo pet potapljačev življenje.

CELA DRUŽINA JE BILA ZASTRUPljena

Oblasti, ki preiskujejo smrt šestih, izjavljajo, da je teorija slučajnega zastrupljenja nevzdržljiva.

Lancaster, O., 23. novembra. — Čeprav je vrjetno, da bo pojasnjena skrivnost, ki obdaja uničenje cele družine, — očeta, matere in štirih majhnih otrok, — potom preiskave prebavnih organov obeh starišev v Columbus, O., nadaljujejo tukajšnji uradniki svojo preiskavo na temelju domneve, da je umrla družina v sled zastrupljenja s snovjo, katero je nekdo namenoma prinesel jedi.

Policija in okrajni uradniki so zavrgli teorije, da je bila smrt slučajna ter iščejo vsled tega možnega zastrupljenja ali zastrupljenja ter motiv za ta strašni zločin, če je bil zločin.

Okrajni uradniki so bili danes mnenja, da je prišlo najbrž zastrupljenje iz družine same. Dr. Mondhank, ki je zdravil člane družine več dni pred smrtjo, je rekel, da se je Mrs. Henderson, žena Irwin Hendersona ter mati štirih otrok, že dolgo časa zelo slabo počutila ter opozoril na možnost, da je izgubila v sled dolge bolezni svoje duševno ravnovesje. Pogosto se je čudno obnašala v njegovi lastni navzočnosti, — je rekel dr. Mondhank, posebno tekom boleznih več članov njene družine. Ti so zboleli nekaj časa predno so umrli in zdravnik domneva v sled tega, da se je nudilo članom družine preveliko ali pa premajhno množino strupa, da bi imela takoj smrtonosen učinek.

Henderson sam je pred svojo smrtjo izjavil, da so mu najbrž sovražniki zadali strup in v nekem anonimnem pismu na državni zdravstveni departament je namignil, da se je najbrž kak človek splazil v njegovo stanovanje ter pomešal strup med živila družine. Preiskava pa je pokazala, da so te domneve skoro brez podlage. Henderson je povedal zdravniku ime moža, o katerem je domneval, da ga sovraži, kajti Henderson je bil zaposlen v železnih delavnicah Pennsylvania železnice, kjer stavlja še dosedaj ni uravnane.

UMRL NAGLE SMETI NA LOVU.

Ashland, Wis., 23. novembra. — Dr. Leon Braun se je zgrudil mrtve na tla v gozdovih v bližini tukajšnjega kraja, kjer je včeraj lovil srne. Bil je izvrsten strelec ter je dobil nagrado pri številnih strelskih tekmah.

KORUZA GLAVNI AMERIŠKI PRIDELEK

Dar rdečega moza je sedaj glavno živilo belega moza v Ameriki. — Zajemavci povzročili veliko izgubo.

Washington, D. C., 22. nov. — Koruza je dar, katerega je dal rdeči človek belemu človeku in postala je najbolj važni farmerski proizvod. Zavžita ali direktno ali pa v obliki mesa ter mesnih produktov, je glavni vir živilske dobave naroda.

Statistike poljedelskega departementa kažejo, do kakšnega obsega predstavlja tri tisoč milijonov bušjev koruze temelj živinoreje. Štirideset odstotkov pridelka požro prašiči na farmah, dvajset odstotkov konji in mule, petnajst odstotkov goveja živina in le deset odstotkov koruze se porabi kot direktno živilo za ljudi.

Koruzo je eden najbolj važnih darov, katere je poklonila Amerika ostalemu svetu. Združene države proizvedejo sedaj nekoliko tri četrtine koruznega pridelka po celem svetu. Koruza je tudi važen pridelek v Mehiki, Braziliji in Argentini ter v nekaterih južnih evropskih državah in deželah.

RUSKI MONARHISTI IMAJO SVOJEGA KRALJA.

Pariz, Francija, 23. novembra. "Najvišji svet" ruskih monarhistov, ki predstavlja vse, kar je ostalo od gibanja v prilog povratka carstva v Rusijo, je ravno zaključil svojo pet dni trajajočo tajno sejo v Perizu, tekom katere je bil veliki knez Nikolaj, prejšnji vrhovni poveljnik ruskih armad, izvoljen naslednikom na prestol umorjenega carja Nikolaja.

Sklenjeno je bilo tudi, da se takoj premesti glavni stan ruskih monarhističnih organizacij iz Berlina v Pariz. V dobro informiranih ruskih krogih izjavljajo, da se je zgodilo to raditega, ker postajajo boljševiki v Berlinu vedno bolj mogočni.

CUNO SE BO DANES PREDSTAVIL.

Berlin, Nemčija, 23. novembra. Viljem Cuno, ki je prevzel ulogo kancelarja v nemški vladi, bo danes zaključil sestavo svojega ministrstva, s katerim se bo v petek poklonil nemškemu državnemu zboru.

Domneva se, da bo temeljil program nove vlade na program dr. Wirtha.

TRACIJA - GLAVNI PREDMET POSVETA

Turki ne bodo dobili zapadne Tracije. — Sile podpirajo opozicijo Balkana proti plebiscitu v ozemlju onstran Marice. — Sporazum med Grško, Jugoslavijo, Rumunsko in Bolgarsko. — Angleži se pripravljajo na odhod iz Carigrada.

Lausanne, Švica, 23. novembra. — Vprašanje Tracije je bilo danes zopet na dnevnem redu pred komisijo za vojaška in teritorialna vprašanja na konferenci, ki se je pričela tukaj. Ismit paša bo imel najbrž dolg govor glede turških zahtev, tikajočih se ljudskega glasovanja v zapadni Traciji.

Navdušenje turških delegatov za plebiscit je bilo očitno precej ohlajeno vsled razkritja, da so Anglija, Francija in Italija združene proti zahtevam Turkov, tikajočih se zapadne Tracije. Turški nacionalisti razmišljajo tudi o pomembnosti nekega sestanka balkanskih delegatov, ki se je vršil včeraj zvečer, na katerem so ti delegatje razpravljali o politiki, katero naj zasledujejo balkanske države glede vprašanja zapadne Tracije.

(Na temelju člena 48. pogodbe, sklenjene v Neuilly, je odstopila Bolgarska zaveznikom zapadno Tracijo proti obljubi, da bo dobila izhod na Egejsko morje. Francozi so upravljali zapadno Tracijo do maja meseca leta 1920, ko so jo izročili Grkom. Normalno prebivalstvo znaša nekako 235.000 a distrikt je sedaj poln beguncev iz iztočne Tracije, izročene Turkom na temelju premirja v Mudaniji. Turški nacionalisti zahtevajo ljudsko glasovanje, sosednji narodi so pa za avtonomijo.)

Vsپرko opozicije proti ljudskemu glasovanju v zapadni Traciji, kateri so dali včeraj izraza zavezniki, so izjavile Grška, Rumunska in Jugoslavija, da bodo v polnem obsegu podpirale napore treh velesil, da preprečijo razširjenje turške meje preko reke Marice.

Sestanek balkanskih zastopnikov, katerega je sklical prejšnji grški ministrski predsednik Venizelos, smatrajo za precej velike važnosti, kajti privrkat v številnih letih so stopile Grška, Jugoslavija, Rumunska, Bolgarska skupaj v namenu, da nudijo solidno fronto glede natančno določenega vprašanja.

Carigrad, Turčija, 23. nov. — Ameriški in angleški interesi so storili vse potrebno, da odstranijo ter odpravijo na varno svojo lastnino in svoje osebe v slučaju, da bi konferenca v Lausannu ne mogla uveljaviti miru na Bližnjem iztoku.

NEMŠKO OGORČENJE NAPRAM FRANCOZOM

V Berlinu je opaziti veliko ogorčenje radi izvajanja Clemenceauja v Metropolitano Opera House.

Berlin, Nemčija, 23. novembra. Jutranji listi so priobčili izveščke iz govora, katerega je imel prejšnji francoski ministrski predsednik Clemenceau v Metropolitano Opera House v New Yorku. V uvodnih člankih dajejo izraza svojemu začudenju, kako si je mogel drzniti Clemenceau, da ponovi pred občinstvom, katero je moral smatrati kolikaj inteligentnim svoje obrabljene fraze o neprestanem ogroženju Francije od strani nemških armad.

Nekateri listi izjavljajo, da govori iz "tigra", ki čenča o velikanskih vojnih pripravah in velikanskem vojnem materijalu, nagromadenem v Nemčiji, le slaba vest, ki vidi vsepovsod strahove radi svoje bojazni pred nemško osveto.

V splošnem pa izjavlja večina listov, da so izvajanja Clemenceauja naravnost smešna.

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA
'GLAS NARODA', NAJVEČJI
SLOVENSKI DNEVNIK V
ZDruženih državah.

DENARNA IZPLAČILA V JUGOSLAVIJI, ITALIJI IN ZASEDENEM OZEMLJU

se potom naše banke izvršujejo zanesljivo, hitro in po nizkih cenah.

Včeraj se bile naše cene sledele:

Jugoslavija:

Razpošilja na sadnje pošte in izplačuje "Kr. poštni čekovni urad in "Jadranska banka" v Ljubljani, Zagrebu, Beogradu, Kranju, Celju, Mariboru, Dubrovniku, Splitu, Sarajevu ali drugod, kjer je paš za hitro izplačilo najugodnejše.

300 kron	\$ 1.45	1,000 kron	\$ 4.40
400 kron	\$ 1.90	5,000 kron	\$ 21.50
500 kron	\$ 2.35	10,000 kron	\$ 42.00

Italija in sosedeno ozemlje:

Razpošilja na sadnje pošte in izplačuje "Jadranska banka" v Trstu, Opatiji in Zadru.

50 lir	\$ 2.90	500 lir	\$ 25.00
100 lir	\$ 5.30	1000 lir	\$ 49.00
300 lir	\$ 15.00		

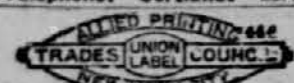
Za pošiljave, ki presegajo tisoč dvajsetih kron ali pa dvatisoč lir dovoljujejo po možnosti še poseben popust.

Vrednost kronam, dinarjem in liram sledi al stalna, menja se večkrat in nepričakovano; iz tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vnaprej. Računamo po ceni onega dne, ko nam dope poslani denar v roka. Glede izplačil v ameriških dolarjih glejte poseben oglas v tem listu. Denar nam je poslati najbolje po Domestic Money Order ali pa New York Bank Draft.

FRANK SAKSER STATE BANK

32 Cortlandt Street

New York, N. Y.

CLEMENCEAU

Stari mož, ki roma sedaj po Ameriki kot zagovornik in pridigar francoskega militarizma in nacionalizma, je značilna osebnost.

Mož je zastopnik ideje, ki izvaja svojo strahovito moč nad človeštvom, ki je zahtevala že neznanse žrtve ter je vedno pripravljena položiti še gorostasnejše na oltar svojega malika.

Georges Clemenceau je star enoinosemdeset let. Deležen je bil vseh polnomocij, kar jih morejo dati javni urad in častna mesta. Dospel je v starost, ko življenje ne more več nuditi človeku časti in ugodnosti.

V njegovem starem telesu pa še vedno plapolata plamen sebičnosti in pohlepa. Njegov cilj je napraviti iz Francije najmočnejšo evropsko veselo ter podvreči kolikor mogoče tujih narodov francoskemu kapitalizmu.

V Versaillesu se je smatral Clemenceau na višku svoje časti in slave.

Kmalu je pa postalo jasno, da mir, katerega so skrpali Clemenceau, Wilson in Lloyd George, ne more nuditi Franciji vsega, kar bi hotela. Po Clemenceau-jevem mnenju bi se morala politika zaobrniti tako, da bi Francija dobila vse, po čemur ji srce hrepeni. Ker je pa sama preslaba, da bi na svojo pest uprizorila pohod proti Berlinu in ker jo kolikor toliko vežejo razne obveznosti napram Angliji, se je odpravil Clemenceau v Ameriko.

In tako se je zgodilo, da je v torek skoraj dve uri govoril samo o "ubogi, ponižni, krotki, miroljubni Franciji".

Ali ni Clemenceau naševal Čehoslovakov in Poljakov, da so napadli zablokirani in sestradan ruski narod?

Ali nista Clemenceau in Francija dajala protirevolucionarnemu orožju, municiji in zlato, da uničita sovjetsko Rusijo?

Ali nimata Clemenceau in Francija na vesti na milijonov ruskih otrok?

Clemenceau-ju se je zahvaliti, da se strahna vojna furija v Mali Aziji še dosedaj ni pomirila.

In sedaj je prišel v Ameriko ter išče tukaj svojega zaveznika.

On je star lisjak. Časopisje objavlja o njem številne članke, ugledni Amerikanci mu prirejajo slavnostne obede in druge slavnosti, bogate ameriške korporacije ga sprejemajo in pozdravljajo.

Vse to mora napraviti na povprečnega Francoza velik utis. Vsak Francoz, ki je prepročen z militarističnim duhom, mora nehoti misliti: "Amerika je z nami. Amerika se strinja z našimi težnjami. Napravimo svoj prvi korak".

Kljub temu je pa ena stvar jasna in se je ne da zanikati: — Ideja, katero zastopa Clemenceau, je začela izumirati.

Pa naj se brani "tiger" z zobmi in rokami, naj se brani družba, katero zastopa, z vsemi sredstvi, ki so ji na razpolago, vse skupaj ne bo nič pomagalo.

Krvizeljni kapitalistični imperijalizem se bo moral umakniti novim čvrstejšim silam, novim, zdravejšim nazorom.

Iskrice.

Fotografija je delo plačanega delavca. Globočine oči pa ni naskikal še noben fotograf.

Najslavnejši vojskovodja je lahko v bitki že drugi dan — suženj.

Harmonijo dati vsem instrumentom, kar jih pozna glazba, je mogoče. Kdo pa zamore dati harmonijo bitjem, ki morajo bivati skupaj, pa se ne razumejo?

Več je vredna ena sama tiha solza ob robu groba človeka, ki si ga ljubil, kot najdaljša osmrtnica žalnožnih ostalih.

Tat ima dolge roke, velikokrat pa kratko — pamet.

Beseda rodoljub je prišla ob svoj kredit, ker se je zgodilo že, da je bil vsak rodoljub — velik koritar.

Čisto vseeno je, ali pišeš s svinčnikom ali s črnilom, ker ona dva nista odgovorna, kaj si ti napisal, četudi bo stavec tebe obsodil.

Solnce, ki zahaja, nam daje upanje, da drugo jutro zopet izide. Ljubezen, ki zaide, pa tega upanja nima.

Oblak, ki stemni nebo, premine in se razide brez groma in strele, sovraštvo, ki tiho kliče v človeškem sreću, ne pozna konca.

Pika bi bila v mnogih romanih bolj na mestu, kot zadnje poglavje.

Dolgi lasje so pri umetniku, pa ne pri vsakem, okvir, pod katerim se skriva lažnjiva umetnost.

Vsaka ptica se izpoje. Tako tudi vsak pesnik in pisatelj.

Iz Slovenije.

Hinen.

Dne 15. oktobra se je poročil g. Karol Vrečko, orožniški stražmojster v Cirkoveh pri Pragerskem, z gđ. Pavlo Starasina istotam.

Dne 22. oktobra popoldne sta se poročila v trnovski cerkvi v Ljubljani Marija Franzl, roj. Vodl, tovarnarjeva vdova, ter strokovni nadzornik šolskih vrstov g. Franc Črnagoj. Priči sta bila nevestina sinova Hinko in Srečko Franzl.

Smrtna kosa

Dne 21. oktobra popoldne je umrl v Curihu v Švici predsednik Slovenske banke in Ljubljani g. Rado Legvart v 46. letu svoje starosti. Pokojnik je bil neumoren delavec na našem gospodarskem polju. Med drugim je bil ustanovitelj Slovenske banke in Konzervnih tovarnov na Vrhniki. Tudi ustanovitelj ljubljanske borze, ki se v kratkem otvori, je predvsem njegovo delo. Počitka si ni dal, ampak je vedno snovl gospodarske načrte. Sredi dela ga je sedaj alotila smrt. Bolehal je že dalje časa na ledvicih, dne 21. oktobra pa ga je kot posledica te bolezni zadela kap v Curihu, kamor je šel iskat zdravniške pomoči in ob enem novih stikov s švicarskimi gospodarskimi krogi. Njegova soproga Marija rojena Jelovešek je prepeljala njegovo truplo v Ljubljano. Raniki je bil tudi podpredsednik Textilije, trgovske in industrijske delniške družbe v Ljubljani.

V Dobrunjah pri Ljubljani je umrl Lovrenc Petreca.

Na Viru pri Domžalah je umrla gostilničarka Marija Dragar, roj. Kavka.

V Konjicah je umrl v cvetu mladosti Vladimir Čuček, sin Josipa Čučka, učitelja v Brezovcah v Prekmurju.

V Ljubljani sta umrla 22. okt. Jakob Bašin in Ljrena Blaznik, trgovca in hišni posestnik.

Plemenit čin.

Josip Korošec, predelavec v celjski cinkarni, je podedoval po svojem sinu, ki je umrl v Ameriki, večjo svoto dolarjev. Od tega je izročil 50.000 kron celjski okoliški občini kot ustanovo za najpotrebnejše reševanje po 25.000 kron pa je naklonil Dijaški kuhinji in Dijaškemu podpornemu društvu.

Zaradi nenravnega zločina mora pred sodnijo.

Iz Planine poročajo, da se bo moral Svetolik Kostić, ki je prišel po posredovanju neke visokostojne osebe v Ljubljani kot naslednik Atanazija Ristića za upravitelja Windischgrätzovega posestva, zagovarjati pred sodnijo zaradi nenravnega zločina nad neko svojo uslužbenko.

Znižanje cen pri kruhu v Celju.

Kljub znatnemu zboljšanju valute se cene pri posameznih predmetih, zlasti pri živilih drže pretilne višine. Celjska tržna oblast je vsled tega znova odredila, da stane 1 kilogram kruha iz belc moke od dne 23. oktobra naprej 26 K (2 K manj), črnega pa 22 K.

Ameriška mast v Ljubljani

Oddelek za socialno politiko pokrajinske uprave za Slovenijo v Ljubljani, odsej za javno pomoč, razglasa, da "Gospodarska zveza" v Ljubljani prodaja dobro ameriško svinjsko mast po 104 krome 1 kilogram na debelo.

Hipotekarna banka jugoslov. hranilnic v Ljubljani

je prevzela vsled sklepa pokrajinske uprave Kranjske deželne banke z vsemi aktivni in pasivi. Delnice, ki znašajo 10.000.000 K, so vse v posesti regulativnih hranilnic.

Premoga ni.

Nekdo piše: Tako stoji napisano na magistrali v oddelku za premog v Ljubljani in vendar ga vidimo vsak dan voziti v posnih tovornih po mestu. Male stranke, to je raka, ki ali nimajo prostora za večjo množico kuriva ali pa je ne morejo naenkrat plačati, če 3 mesece ne dobivajo premoga na magistratu, dasi ga je sedaj v mestnih skladiščih na Poljanski cesti 13 velikih kupov. Tako merodajni čimtelji omogočajo malim strankam nabavo premoga.

Cene kruha v Mariboru padle.

Zadnja pekova za Maribor in okolice je sporočila svojim odjemalcem, da je kruh od ponedeljka 23. oktobra za 2 krome cenejši. To je bil prvi korak k znižanju cen kruha.

Tat obstreljen in ujet.

Pred kratkim je bilo posestniku Jožetu Koširju v Loških hribih ukradeno za 26.000 kron raznega blaga. Orožniška postaja v Poljanah je odšla takoj na delo in se je res že naslednjega dne orožniku Dolšini posrečilo zaslediti ukradenega blaga v nekem skednju, kjer je bilo zakopano v seno. Tat je očitno mislil svoj plen odnesti šele drugo noč. Orožniki so ga s Koširjem vred čakali in tacek je začel v past. Brnil se je sicer s kamnom, naker je Košir ustrelil. Tat je bil sicer zadet, vendar pa se mu je v temi kljub temu posrečilo ubežati in so ga dobili šele naslednjega dne ranjenega na glavi. Bil je že Dacur, velik delničar in nevaren tat.

Peter Zgaga

V državi Georgiji je pred par meseci umrl senator. Governer je imenoval na njegovo mesto 87 let staro ženo, ki je v Washingtonu igrala en dan ulogo senatorice.

Potem je odstopila, in na njevo mesto je stopil novoizvoljeni senator.

Sedemdeset let stara ženska v največjem predstavnstvu Združenih držav.

Ameriški senat si lahko čestita. Skoraj vse je že bilo v njem.

Ameriški narod nestrpnost pričakuje časa, ko bo izvoljenih v senat tudi nekaj treznomiselnih mož.

Vsem je znana afera umorjenega Rev. Halla in cerkvene pevke Mrs. Mills.

Oblasti že par mesecev zasledujejo morileca, toda brez uspeha. Hallove žene pa dosedaj še niso zaslislali. In tudi mož umorjene Mills še ni bil pred sodiščem.

To se mi je zdelo izvanredno čudno do današnjega jutra. Danes sem pa čital v listih, da ima vdova umorjenega pastora četrt milijona dolarjev premoženja.

Če bi ne imela niti centa, bi bil umor najraje že po par dnevih razjasnjen.

Država, v kateri vprašajo sodniki oškodovanega: Zakaj zahtevaš pravico? — je staromodna, nekulturna in nemoderna.

V kulturni državi, (katere pa žal, še ni na svetu) bodo vprašali sodniki oškodovanega: Kdo ti je krivico storil?

Clemenceau se strahovito pritožuje nad Nemčijo.

Za božjo voljo, naj jo vendar pusti pri miru. Saj ne more nič, saj je čisto potlačena in ponižana.

Kljub temu bi bil pa ves napredni svet vesel in zadovoljen, če bi se Nemci nekega lepega dne osamosvojili ter strahovito očevali Francoze.

Ko je turški sultan pobegnil iz Carigrada, je pustil tam svoj harem in v njem 370 lepih, mladih žena.

Če kdo pogleda sultanovo sliko, pride nehote do prepričanja, da njegove žene ne bodo veliko pogrešale.

Malo molitve vsak dan ne škodi. Premoga kot pa škodi. No, vzemite si ga vžgled Zakrajška.

On moli. Vsak dan moli pri svetni maši.

Za koga moli? Kakšen je namen njegove molitve?

Pri svetni maši vneto in goreče moli, da bi bila maša čimprej končana.

Če ima ženska rdeč nos — jo zebe.

Če ima moški rdeč nos — ga pije.

Atentat na rumunskega kralja se je izjalovil.

Ni večje neumnosti kot uprizarjati atentate na kralje.

Če ljudje niso s kraljem zadovoljni, naj ga pošljejo delat.

Tako bo že vsaj nekoliko koristil državi, in delo bo najhujša kazen zanj.

Jugoslovanska

Ustanovljena l. 1898

Katni. Jednata

Inkorporirana l. 1901

GLAVNI URAD v ELY, MINN.

Glavni odborniki.
Predsednik: RUDOLF PERDAN, 923 E. 15th St., Cleveland, O.
Podpredsednik: LOUIS BALANT, Box 105 Pearl Ave., Lorain, O.
Tajnik: JOSEPH FISHER, Ely, Minn.
Blaginjak: GEO. L. BROZICH, Ely, Minn.
Blaginjak neplačanih smrtnih: JOHN MOVERN, 413 — 12th Ave. East, Duluth, Minn.

Vrhovni zdravnik.
Dr. JOS. V. GRAHEK, 343 E. Ohio Street, N. S., Pittsburgh, Pa.

Nadzorni odbor:
ANTON ZBAŠNIK, Room 206 Bakewell Bldg., cor. Diamond and Grant Streets, Pittsburgh, Pa.
MOHAR MLADIC, 1334 W. 15 Street, Chicago, Ill.
FRANK SKRABEC, 4622 Washington Street, Denver, Colo.

Poročni odbor.
LEONARD SLABODNIK, Box 480, Ely, Minn.
GREGOR J. FORENTA, Black Diamond, Wash.
FRANK ZORICH, 6217 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Združevalni odbor.
VALENTIN PIRC, 780 London Rd., N. E., Cleveland, O.
PAULINE ERMENC, 539 — 3rd Street, La Salle, Ill.
JOSIP STERLE, 404 E. Mesa Avenue, Pueblo, Colo.
ANTON CELARIC, 528 Market Street, Waukegan, Ill.

Jednotno uradno glasilo: "Glas Naroda".

Vse stvari tiskajo se uradnih zadev kakor tudi denarne pošiljke naj se pošiljajo na glavnega tajnika. Vse pritožbe naj se pošilja na predsednika poročnega odbora. Prošnje za sprejem novih članov in bolnišnice sprejema naj se pošilja na vrhovnega zdravnika.

Jugoslovanska Katoliška Jednata se priporoča vsem Jugoslovanom za obilen pristop. Kdor veli postati član te organizacije, naj se zgleda tajniku bližnjega društva J. S. K. J. Za ustanovitev novih društev se pa obrnite na gl. tajnika. Novo društvo se lahko ustanovi s 8 člani ali članicami.

Materinščina prebivalstva ameriških mest.

(Foreign Language Information Service. — Jugoslav Bureau.)

Detroit, Mich.

Po ljudskem štetju od l. 1920. je mesto Detroit imelo 993.678 prebivalcev, od katerih je bilo belokozojev 952.035. Izmed teh poslednjih pa je bilo le 313.997 Amerikancev, katerih oba roditelja sta se tudi rodila v Združenih Državah. Ostalih 638.068 so tujerodci in njihovi tukaj rojeni otroci, takozvani "foreign white stock". Le na te se ozira statistika o materinščini oziroma narodnosti: tujerodci so klasificirani po svoji lastni materinščini in njihovi otroci po materinščini svojih staršev.

Odstotno bi se prebivalstvo mesta Detroit tako razdelilo: 30 odstotkov tujerodcev; skoraj 30 odstotkov tukaj rojenih prebivalcev, katerih oba roditelja sta bila tujerodec; skoraj 11 odstotkov tukaj rojenih prebivalcev, katerih eden izmed staršev je bil tujerodec, in 33 odstotkov Amerikancev, katerih oba roditelja sta se že rodila v Združenih Državah.

Izmed tujerodcev in njihovih tukaj rojenih otrok prednjačijo Angleži in Irci; za njimi sledijo postopno Poljaki, Nemci, Židje, Italijani, Madžari, Francozi, Rusi.

Jugoslovani so navedeni po materinščini kot Slovenci in Srbo-Hrvati; njihovo skupno število je navedeno z 7.607, namreč:

Slovenci: 1.557, od teh 1.002 tujerodcev in 555 tukaj rojenih.

Srbo-Hrvati: 6.050, od teh 4.612 tujerodcev in 1.438 tukaj rojenih.

Vseh Slovanov v Detroitu je bilo: 160.687.

Pittsburgh, Pa.

Človek bi mislil, da mesto Pittsburgh vsebuje veliko večji odstotek tujerodcev in njihovih tukaj rojenih otrok, kakor na pr. staroslavno ameriško mesto, kot je Boston. Pa ni temu tako. V Bostonu je od vsega belokožnega prebivalstva le skoraj 25 odstotkov Amerikancev, katerih oba roditelja sta se že rodila v Združenih Državah.

V Pittsburghu pa je po ljudskem štetju od l. 1920. odstotno razmerje belokožnega prebivalstva sledeče: skoraj 22 odstotkov tujerodcev, skoraj 39 odstotkov tukaj rojeni otrok tujerodnih staršev (namreč 33 odstotkov, kjer sta bila oba roditelja tujerodec, in 33 odstotkov, kjer je eden izmed staršev bil tujerodec) in 39 odstotkov tukaj rojenih Amerikancev, katerih oba roditelja sta se že rodila v Združenih Državah.

Skupno prebivalstvo mesta Pittsburgh znaša 588.343, od katerih je 550.261 belokozojev. — "Foreign white stock", t. j. tujerodcev in njihovi tukaj rojeni otroci, znaša 333.731. Izmed teh poslednjih prednjačijo po materinščini Angleži, na to sledijo postopno Nemci, Poljaki Italijani, Židje, Slovaki, Srbo-Hrvati i. t. d.

Kot Srbo-Hrvati so navedeni: 8.211, od teh 4.622 tujerodcev in 3.589 tukaj rojenih; leta 1910. jih je ljudsko štetje našlo 7.904.

Kot Slovenci so bili navedeni: 2.874, od teh 1.400 tujerodcev in 1.474 tukaj rojenih. L. 1910. je bilo Slovanov navedenih 3.749, torej veliko več.

Skupaj bi bilo torej po tej statistiki v Pittsburghu 11.085 Jugoslovancev.

Vseh Slovanov v Pittsburghu je 71.268.

Velika Blaznikova

Pratika

(s tremi mlatiči.)

Cena s poštnino ... 20c

25 pratik \$3.75

50 pratik 6.50

100 pratik 12.00

Slovenic Publishing Co.
82 Cortlandt Street New York

Denar govori!

Varčujte in pripravljajte si s tem neodvisnost za Vašo starost.

Vložite Vaše prihranke v domač zavod, kateri Vam nudi neoporekljivo sigurnost in 4% obresti od Vaših vlog.

Vljudno ste vabljeni, da nam zaupate Vaše prihranke in pomnožite število vlagateljev, kateri imajo naložen svoj denar pri nas na

"Special Interest Account"

Uverjeni znate biti, da bodo Vaši dolarji v pravih rokah in boste glede njih sigurnosti lahko mirno spali.

Glavno zastopstvo:
JADRANSKE BANKE

Frank Sakser State Bank
82 Cortlandt Street New York

Upanje.

Ostaviti dom — ali veste, kako je to hudo?

Ostaviti dom, ko človek ve, da ne pojde daleč in da se kmalu vrne — to ni nič hudega. Gre, kamor je namenjen in kjer mu bo dobro in lepo, in potem se vrne domov. In že iz dalje zagleda jabolko domačega zvonika, obliči to zlatom večernega solca. In klobuček potisne na stran in zauka na glas, da vzplava njega veseli zvok daleč naokrog, in pospeši korake. Pa je zopet doma — tam, kjer človek svobodno zadre in razpne roke, da bi pritisnil nase ves ta dom, ki je tako lep, tako ves njegov! Kaj mu hoče vse tam zunaj: bregovi in doline in bela cesta vmes! Tu je konec vseh potov, tu se izravna ves valovit svet v evetočih vrtove, vabljive, sree oklepajoče. Tu je konec trudni hoji — doma je le pokoj in jasno nebo s solncem podnevi, s sanjami ponoči. Dom je najlepše, kar ima človek.

Časih je tako tesan, da čisto natančno čuti, kako ga oklepa z vso lepoto, z vsem dvigajočim mirom. Kakor milijon rok se ovija nekaj okolo človeka. In takrat čuti popolnoma natančno, kako je priklenjen na ta košček zemlje, ki nosi njegov dom, kako visi na njem z vsako svojo mislijo, z vsem sree. Ta tesnoba mu je draga. Njegovo bogastvo je. Objema ga in boža kot v otroških letih materine roke: nikoli niso pretesno ovite okolo njega. Čim tesneje, tem rahleje.

Časih je dom tako prostran, da čisto natančno čuti, kako je vanj izlita vsa lepota vsega sveta. Človek je v svojem kraljestvu, velik in ponosen. Razmaknejo se stene, in vsa blaginja se izlije tik obenj. Prišumi mu na sluh, potrkaja na sree. Odpro se ji vsa vrata, in človek je velik in ponosen: svoj dom ima — najlepše, kar ima človek.

Ostaviti dom — ali veste, kako je to hudo?

Očiti z doma v neznane daljave — tja daleč, daleč, še mnogo dalje, nego je izravnan cesta, hita do obzorja, kjer se klanja nebo k zemlji — ali ni to hudo? Pa odgnan s silo, takorekoč z nevidno močjo odtrgan od domačega ognjišča in vržen na cesto, ki se vije v nedogledno daljo do roba kopne zemlje in ki se ziblje dalje nad mrljimi grobovi morskimi valovi — ali ni to hudo?

In, potem, ko pride tja, na zemljo, ki mu je živela samo v sanjah, v vselem pričakovanju morda, morda v težkih slutnjah, ali ne padejo zastori za njim, in vse, kar je za njim, zagrnejo megle: nobenega pogleda več nazaraj, na jabolko domačega zvonika, obliči to zlatom večernega solca? Ali ne bo nikoli več gledal z zelenega travnika kraj domače vasi, kako kroži dim izpod domačega krova vedno višje in tanje proti nebu, dokler se končno ne razgubi tik pod njim, tik pod oblaki? Nikoli več!

Tako mu sanja sedaj dom v sreči, oblit s solzami, okrašen z molitvami. Neopažene misli hite z doma do njega, od njega v dom. Samo sree jih sluti.

In tako je šel po svetu Pavel Logar. Moral je iti. Prišla so težka leta, polna trdih, neusmiljenih rok, ki so mu ubila vse sadove njegovega polja: vso sladkost njegovega trtja. Tako lep je bil njegov svet. Vse okolo hiše. Ni bilo vsega mnogo, a kar je bilo je bilo lepo, njegovo. Kolikokrat je sinko Pavlek — e, ta dragi njegov in ženin zaklad — obtelk mejo, da so mu zagorela lica, pa še upuhan ni bil bogve koliko. Ni bilo vsega mnogo, a kar je bilo, je bilo lepo, njegovo.

Tiho je stala njegova hiša sredi vrta. Bela je bila, in temnorjav pas ji je tekkel ob temenu. Od Kolpe, ki se je penila dol ob strmeh, skalnatem bregu, ji je prihajal podnevi vlažen hlad in ponoči ljubo šepetanje, usnivaajoče, sladko. Malo v breg je pila trta, gorkoto solčnih poljubov, do ce- ste so se iztekale brazde plodnih tal, in ob robu strmega, skalnatega brega je bil razgrnjen prt zelenega travnika.

A prišla so huda leta. In nekaj dolga je bilo na posestru. Pavel Logar pa ni ničesar pridelal, da bi bilo za dom, kaj šele, da bi plačal davke in obresti dolga. Od nikoder mu ni bilo pomoči. Z ženo Heleno sta se trudila noč in dan, da bi otela dom, da bi se jima ne sesedeli na kup. A ni šlo in ni šlo. Hotela stap rikriti mater, stari ženi sivih las in razoranega lica, z dolgimi leti najrazličnejših izkušenj, da se nabirajo oblaki, temni in nezdgo obetajoči, nad domačo hišo. A stara mati je imela oči, ki so znale gledati, in tako je videla in vedela vse, ne da bi ji kdo kaj povedal.

In tako je bilo časih žalostno pri Logarjevih. Samo kadar je bil Pavlek med njimi, takrat jim je bilo, kakor da je mlado solnce posijalo mednje. Vse se je zasvetilo v zlatu. Utrinjalo se je to nedolžno zlato v Pavlekovih lepih očeh in se raztapljalo vsepovsod po domu. Neskončno veliko lepote je bilo takrat pri Logarjevih. Za hip je umrla vsa skrb, in sama in čista ljubezen je kraljevala daleč naokrog. Pa še ni bilo tako dolgo, da bi človek izsanjal lep sen, in že je skrb zopet naskočila srca. Oče se je obrnil v stran, in materi je omahnila glava na prsi. Stara mati je odšla venkaj. Molčali ho, a umeli so se vsi trije. Pavlek pa je bil tih in žalosten. Porosle so se mu oči, in ugasnilo je mlado solnce.

„Veš kaj? Z doma pojdem, v Ameriko!“

Tako je sklenil Logar in tako je storil.

II.

Ostaviti dom — ali veste, kako je to hudo?

Pavel Logar je šel. Vse je pustil in šel Hudo mu je bilo slovo od matere, hudo od žene, a najhujše od Pavleka. Pavlekov zadnji pogled se mu je vžgal v sree. Na vsem dolgem poti sta očetu goreli pred očmi dve jasni luči: biti sta Pavlekov očesci, goreči v nebeškem blesku. Nikoli ni ugasnil očetu njiu žar. Kolikokrat je zatislil oči, da bi spal! Ali vselej sta žareli Pavlekov očesci pred njim. Tako svetlo, da ni mogel spati.

Da bi nikdar žalost in skrb ne ugasnila Pavlekovih očesci čiste- ga plamena! Zato ima oče čvrste roke in krepko voljo, da si izkop- lje iz tuje zemlje imetke, da ob- varuje dom propada in da nikoli ne ugasne čisti plamen Pavleko- vih očesci.

Goreli sta mu pred dušo dve luči, ki je hitela ladja s potniki po širokem, nezmerno velikem morju. Zibala se je kot igrača na valovih. Bili so zdaj tihi in pokojni, zdaj hrupni in neusmi- ljeni. S šumom jih je rezala la- dja, da se je za njo penila širo- ka, bela brazda, ki je kipeila in šumela v divjem srdu. Zdaj se je nagnila ladja dol, v globčino, zdaj je šinila kvišku, kakor da hoče raztrgati oblake, ki so nizko viseli nad morjem in zastirali solnce, da je bilo vse megleno in vlažno, žalostno in solzno. Samo dve luči sta goreli pred Logar- jem. Njiu ogenj je bil miren in ponižen. Vendar je vztrpetal zdajzndaj...

Da bi nikoli ne ugasnil! Da bi ga nikdar ne upihnila žalost in skrb!

Tako je zopet stopil na trda tla. A iz početka se je vse ziba- lo pod njim. Zdelo se mu je, da se mu tresejo in uogibljajo ko- lena. A silna volja je zrasla v njem, ko se je razgrnil pred njim tuji svet, nepoznan, skrivajoč v sebi njegovo bodočnost.

Amerika!

Pavlek ni vedel, kod hodi oče, da ga ni toliko časa. O, kako dol- go je že, odkar je odšel! Že od nedelje do nedelje se je zdelo Pa- vleku dolgo. Tako rad je nosil po- vo obleko in šel z materjo v cer- kev, zato mu je bil čas tako dolg. Kaj šele od semnja do semnja! To je bilo še dje. Zdaj je dobil kaj sladkega in dobrega od očeta ali matere ali stare mamic, po- tem pa dolgo, dolgo ničesar. In

ŽENA ZNANEGA PIŠATELJA.

V kratkem bo prišla v Ameriko Sari Fedaw, žena znanega ma- džarskega pisatelja Franca Molnarija. Ona je priznana pevka in bo pela po tukajšnjih gledališčih. Molnar je rodom Slo- vak, pa se je možak še pred vojno pomadrazil oziroma po- nemčil, ker mu je bolj kazalo in neslo.

potem zopet in potem zopet dol- go ničesar. A sedaj je bilo že več nedelj in več semnjev, pa očeta le ni hotelo biti od nobene stra- ni. Medtem so že napravili jasli- se in jih podrli, in butaro je ne- sel Pavlek na Cvetno nedeljo v cerkev, in bogve, kaj se je še vse pripetilo — a njegov ate neče pa neče priti! Joj, kako je vendar to dolgo in čudno!

„Mama, ali se je ate izgubil?“

„Bilo je prvič, da je vprašal po očetu. Zato je mati osupnila. Tu- di staro mater je obšlo nekaj čud- nega. Sklonjena je sedela za mi- zo. Tedaj pa se je sklonila še bolj, prav do mize. Nekaj mrzlega ji je šlo po hrbtu.

„Atek se ni izgubil, ampak šel je daleč, pa zopet pride.“

„Še dlje! Daleč — no!“

„In kako je tam? Ali so tudi nedelje tam?“

Tudi nedelje so tam, in maše boro, in zvonovi pojo. Tako piše ate.“

„Pa je tam tudi mesto, kajne? In hiše so in cerkev.“

„Hiše so, pravi, tako velike in visoke, kakor bi postavil na na- šo hišo še eno in potem še eno, tako petkrat. Tako pravi.“

„Petkrat! — Joj!“

In kakor je pravila mati, tako se je spenjal Pavlek na prste. — Rad bi bil tako velik kot ameri- ške hiše — seveda.

Pavel Logar pa je delal pod zemljo, globoko v temi. Samo nje gova luč je brlela, da je videl, kam zasaja rovnico. Sicer je bilo temno kroginkrog. In skoro vse nemo, če je nekaj hipov odnehal s kopanjem. Drugače pa je od- meval udarce za udarcem, da je lovil drug drugega in da je zve- nelo neprestano kljuvanje po ro- vu. Logar je bil oblečen samo do pasu. Vročje mu je bilo, in znoj mu je curiljaj po telesu. Sklonjen je visel nad bogato zemljo. Na- vadil se je že toliko, da mu je bilo težko, zvrnati se pokonci. Časih se je vendarle moral, ker ga je tuintam kaj zabodlo v kri- žu. In znoj si je moral otresti s čela, ker mu je silil skozi trepal- nice, da je le izteška gledal. Spel se je kvišku in pogledal v temo za seboj.

In zopet ju je zagledal! Zgle- dal je dve luči v temi za seboj. Pavlekov očesci sta goreli za njim, vedno enako lepo, vabljivo in proseče: „Pridi, pridi!“

A Pavel Logar ni še mogel do- mov. Premalo žuljev je še bilo na njegovih dlaneh. Bile so že trde čezinček. Prinesel je že take s se- boj. A bilo je še premalo žuljev, zakaj bilo je treba dolgoletnega dela, da podpre domačo hišo, jo očuva razpada in ubrani, da ne ugasne plamen Pavlekovih oči.

„Saj pridem, Pavlek, samo po- čakaj še nekoliko!“

Takrat bo Pavlek že velik. In lep in krepak bo. Gledal ga bo z veselimi očmi, z vriskajočim sr- cem. Gledal ga bo z ženo Heleno,

kako zagospodari na domu. Če bo le mogoče, ga pošlje v šole, da mu bo lažji kruh in da bo pri- lajal na dom samo v razvedrilo. Tedaj pride Pavlu Logarju doba, da zraste v njem vse veliki ponos na žuljavne dlani. Kosček neba se spusti tedaj na njegov svet. Uži- val bo raj na zemlji. Stara nje- gova mati — ta tega najbrže ne uka. Silno stara je že. Žena mu piše, da je že vsa v eni sami gu- bi. Vsa bela kot sneg. Vedno mo- li in misli na smrt. Ta najbrže ne ukača njegove sree. A gledala bo nanjo iz nebes. Tamkaj pristo- pi naravnost k Bogu ter ga izpro- si, da ne poruši nikoli več sree njemu in njegovim dragim.

Stara je in umreti mora.

A on in žena in Pavlek so še mladi in bodo živeli.

III.

Pavel Logar je delal in trpel. Posušil se je ves. Sama kost in ko- ža ga je bila. Na dom je pošiljal denar, da so živeli in odplačeva- li, kar je bilo treba. Počasi je ra- slo iz razvalin mlado življenje. Dvigajo se je iz truda, iz krvavih naporov. Nekaj denarja je bilo tudi že na strani. Samo še tri, štiri leta mora vztrajati, potem bo vsega dovolj. Potem bo vsega toliko, da bo mož, trden gospo- dar, ki se mu ne bo treba bati nezdod.

Kako že komaj čaka, da se iz- nebi tega težkega dela! Kako hre- peni, da mu zopet pogladi ljube- ča roka posivele lase, da se mu zopet Pavlek zaguglje na kolenu! Takrat bo pozabljeno vse. Vse trpljenje se preljuje v čisto radost, ko ga zopet objame njegov dom z vso tesnobo, z vsem razkošjem. Tamkaj mu svetita dve luči. Ta- krat bo njih pogled že možki in reson. A vendar vedno še otro- škovdan, sree dvigajoč. Mladost mu šine zopet v izmučeno telo, da bo vesela in zdrava vsaj zima njegovih let.

In ko pride, kako mu priteče žena naproti! Razpene roke in ve- selje v očeh, v tistih očeh, ki so jih močile solze in skelele preču- te, dolge, trpljenja polne noči!

K materi pojde na grob in ji postavi tamkaj križ iz belega ka- mena, z zlatimi črkami.

Morda pa ne bo še treba kame- nitega križa in zlatih črk. Morda ga čaka še to veselje, da objame staro svojo mater, da vidi njene ljube oči, poln esladkosti in lju- bezni. Ali bi se ji zopet ne zgle- dilo lice, da pride on do nje, ji položi trde, dela vajene roke oko- lo vratu, se skloni čisto blizu nje- nega napol gluhega ušesa in ji zasepeče veselo in ponosno: „Ma- ti, sedaj je konec trpljenja! Pri- šla je vaša mirna starost!“

(Konec prihodnjic.)

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA „GLAS NARODA“ NAJ VEČJI SLOVENSKEI DNEV- NIK V ZDR. DRŽAVAH

Nekaj o valu i ljubezni.

Valuta pada... Le cena moških raste nevdzdržno. Od konca leta 1914. raste njih cena brez pre- stanka, raste, raste...

Včasih smo se za ljubice bori- li, med sabo sovražili, celo prete- pali. Tekma med moškimi za žen- ske je bila navadno tajna, a ved- no huda. Vse svoje talente smo na pregali, da bi ženskam bolj im- ponirali in da bi konkurente te- meljiteje izpodrinili. Skrbno smo se brili, čisto strigli desetkrat na dan počesali, vsaj trikrat u- mili; pred izlozbami postajali ter izbirali kravate in ovratnike, hlače smo si dajali likati z „no- blesno gubo“, čevlje smo svetlili, da so metali čudovite reflekske itd.

Huda je bila ta borba za žen- sko sree, a za marsikoga tudi zdrava. Zaradi konkurence si je ta in oni začel celo zobe redno snažiti, nohte čistiti in striči, no- ge umivati ter se kopati! Zakaj „lep“ je hotel biti vsakdo.

Lepa, zdrava, koristna je bila ta borba za žensko ljubezen. — Nekdaj! Po l. 1914. se je ta tek- ma nehala. Popolnoma, ali vsaj skoro popolnoma. Zakaj moška valuta raste, raste, raste... Žen- ska valuta pa pada, pada, pada... Razmerje se je obrnilo: danes div- ja tekma med ženskami za moške ki si dajo dvoriti, ki se dajo loviti in — ah! — tako redko tudi uje- ti. Včasih smo ljubili in snubili iz ljubezni — danes so premnogi moški spekulante, prozaični kup- čevalci, trdosrčni mešetarji. Kaj jih brigajo verzi in aforizmi: le „zdrava“ valuta jim je na mi- sli.

Težki časi za ženstvo. Poezija, čustva, ideali so le še v posmeh. „Kdo ima več in kdo da več?“ se glasi na ženitni borzi. Surova, brezsrčna doba! Ženska gracija, čednostnost, bistroumnost, skrom- nost, gospodinjka spretnost, bla- gosrčnost... vse to so lastnosti, ki so včasih mikale, navduševale in privezovala nas; dandanes ne im- ponirajo moškim zakonskim kan- didatom več. Zato pa so dandanes zrelejši in idealnejši možje žen- skam simpatičnejši, nego cinični mladi zajci. Zato se toliko mla- dih in starejših lepih in dobrih deklet pomozi z možmi, ki stoji že v visokem poletju ali celo v zgodnji jeseni svojega življenja.

Mladi zajci — „foreličji“ jih na- ziva neka lepa ljubljanska gos- pa — pa so najrajši domači pri- jatelji in sotrudniki v zakonskih trikotih. Ne ženijo se... starajo se ter ostanejo pač — stari, smeš- ni samci.

Kateri možje so najboljši? Ba- je so moški, ki živijo največ z očmi, najmanj zanesljivi, najlažje pri- dobljivi, a najmanj zvesti. Toda ti ženske vsaj vidijo in jih ceni- jo, Ti opazijo vsak nov klubok, vsake nove rokavice, vsak nov kostim ter povedo, jim je li všeč. In ženske imajo rade, da jih vi- diš, opazuješ, kritikuješ. Rajše i- majo, da jih spretno taktno gra- jaš, nego da jih ignoriraš.

Neka ločena gospa mi je z ogor- čenjem pripovedovala: „In pred- vsem: saj me ni nikoli niti do- bro pogledal! Nikdar ni niti po- hvalil niti pogrjal moje toale- te... Nikoli ni opazil, da sem le- pa, mlada... Kaj bi s takim to- pim slepeem!“

Drugi možki vidijo izvestne ženske vedno take, kakršne so bi- le nekda. Prav nič jih ne briga, kakšne so danes. Ti so najbolj- ši. Njihova žena je bila nekda vitka in krasna; njena slika živi v njih duši večno, dasi je ženska morda danes že zelo okrogla in že davno prav nič več krasna. Tem topim zakoncem je torej njih sle- pota vir trajne sree in temelj njih neomajne zvestobe.

Ločena gospa torej nima po- polnoma prav, ko poudarja kot neodpustljiv greh „predvsem“ slepoto svojega bivšega moža. — Večkrat so najbolj „slepi“ možje biseri. To so možje resnične no- blese in značajnosti, ki prezirajo zunanost, a vidijo le notranost, pozabljajo na luščino, a ljubijo jedro. Duševno zaposleni in veli- kopotezni možje čisto dolgo niti ne opazijo, da je njih žena od nog do glave čisto nova. Vidijo le nje- ne oči, njen smeh, čutijo njen bo- žajoči glas in se kopljejo v topli kopeli njene ljubezni. Ko pa kon-

čno opazijo na svojih ženah zu- nanje izpremembe, jih te morda celo zalijo ali vsaj motijo. Šele navaditi se morajo novega klobu- ka, novega plašča, nove toalete na svoji ženki.

Ako se zato ženka vendarle togoti na moža, je krivična in plitka.

Možje, ki se izživljajo z očmi, so torej vendarle neprijetnejši ljubimci, čestilci ali zakoneci, ne- go „slepci“. Ker njih oči ne vidi- jo le dobrega kroja, okusne bar- ve, najnovejšega modnega okusa, šika, harmonije med osebo in toa- leto — torej resnične ali talmi ele- gance; — njih oči opazujejo tudi vsako slučajno bledoto, vsako raz- poko ustnice, vsako gubico okoli oči, vsako na seneli, vsak siv las v frizuri ter vsak nedostatek na obutvi, na rokavici, na boi... Zelo neprijetne so te oči. Ne dajo se varati. Če so vrhutega še dušev- nono kritični ter zahtevajo popol- ne harmonije med žensko zuna- njostjo in notranostjo, med for- mo in idejo, postanejo lahko celo neprijetni. Saj niso nikoli zado- voljni, zato nestalni, izbrčni, nez- nosni. Ker vedno so razočarani.

Zelo možki možje so veliki žen- skarji; možki, ki ženske ignorira- jo, so nemoški. Moda trdi prav nasprotno; a kdor to trdi, laže sa- memu sebi ali pa je sam nemoški. Čemu sta imela Don Juan in Casa- nova toliko uspehov pri ženskah? Ker sta bila možka moža, mehka in nasilna, nežna, bistra, pogum- na in nesebična, sanjarja, vese- ljaka in melanholika, sužnja in tirana v eni osebi. In bila sta „to- pa slepeca“, nikdar sitna nergača, iščoča le sladko zrno brez brige za lupino.

Današnji možki imajo prevelike oči, a premajhno sree. Včasih smo imeli veliko sree, a naše oči so bi- le slepe. Zato smo se lahko zalju- bili in lahko ženili. In bili smo srečni. Svet in življenje pa sta se

izpremenila. Ko pada valuta, pa- dajo ideali. V dobi vseobčega ve- rižništva, špekulanstva, beganja za bogastvom in razkošja se love in poročajo wertheimerice in se kupičijo milijoni. Le močni, po- nosni značaji so ostali staroko- pitni: ne prodajajo se in ne ku- pujejo. Gredo za sree — za du- ševno harmonijo ter si ustvarja- jo resnično sree. Junaki so ti novi neimoviti pari: bore se za obstanek, a nikdar jih ne peče več in nikoli jih ni samih pred seboj sram. Vse, kar imajo, si pri- dobivajo s poštnim delom in s pomosni, da niso nikomur dolžni hvaležnosti. V borbi se le utrdi njih vez in le poglobi njih sreča. Morda pa se wertheimerice prav tako naglo in nečastno izprazni- jo, kakor so se nenadoma napol- nile. In sledila bodo razočaranja, mrznje, škandali, ločitve. Svet in življenje se izpremenita znova.

Takrat bo zopet tako kakor je bilo nekda: ženska valuta bo rast- la in moški bodo tekmovali za lju- bezen dobrih, blagih, pametnih žensk. Takrat bo valuta ljubezni zdrava, zlata!

Mnogim velikim možem so se dragoceni spomeniki postavili po njihovi smrti, ki v svojem živ- ljenju niti kruha niso imeli.

Doctor Moy

Je uspešno zdravlil na- jhu, božastne na- pade, padavice, za- vad zaprtja, sree- jetne, ledične in pljučne bolezni; bla- lezni v želodcu; bla- lezni ali hrbtu; bla- čine v prsih, unete oči, roke, noge ali hrbet; oteklina, rev- matizem; kožne bo- lezni, srbečico, ogr- ce, oslabelost, moške ali ženske bolezni ali slabo kri; brez operacije v najkra- šem času po najnižji ceni.

Ura de ure: ob delavnikih: od 9. do- polne do 6. zvečer.

Ob nedeljah in praznikih: od 9. do- polne do 1. popoldne.

DOCTOR JIN FUEY MOY

308 GRANT STREET

PITTSBURGH, PA.

RAZPRODAJA V FOREST CITY, PENNA.

Imam veliko zalogo klubokov za ženske, dekleta in otro- ke za polovično ceno.

Preje od \$3. do \$14. — sedaj od \$1. do \$5.

PRIDITE IN SE PREPRIČAJTE SAMI.

Tudi imam več stvari za Miklavža za vsako ceno.

Za obilen poset se priporočam

Mrs. A. ZIGON, 809 Delaware Street

STOJTE!

MILJONI UPORABLJAJO SEDAJ

Bolgarski Krvni Čaj

za izčiščenje strupa iz telesa.

ODPRAVITE TA PREHLAD

Izoboljajte kri — bodite zdravi. Bolgarski Želženi Čaj hitro deluje. Da pomagata odpraviti hude prehlade, dajte ga čašo najhujim otrokom. Bodite pripravljivi za boj z zimsko boleznijo. Pojdite še danes k svojemu lekarnarju in vprašajte ga za Bolgarski Krvni Čaj, ali vam ni poslužno po pošti velik družinski zavoj za \$1.25, ali 3 zavoje za \$3.15 ali 6 zavojov za \$5.25. Naslov: Marvel Products Company, 9 Marvel Building, Pittsburgh, Pa.

3674 IZTISOV

je bilo prodanih z

današnjem dnem.

Zavedajoč se izborne kakovosti izbrane vse- bine Slovenskega-Amerikanskega Koledarja smo letos tiskali 2000 iztisov več kot prej- šnje leto.

K bogati vsebini koledarja so prispevali:

A. J. Terbovec, dr. Grahek, M. Pogorelec,

F. Oklašen in drugi.

Večji in boljši koledar za isto

ceno kot lansko leto.

Cena za Ameriko in Jugoslavijo

40c

SLOVENIC PUBLISHING CO.

82 Cortlandt Street New York

KAPITAN BLOOD

NJEHOVA ODISEJA,

Spisal Rafael Sabatini.

Za "Glas Naroda" prevel G. P.

56

(Nadaljevanje.)

Opazujemo je sedaj na delu v zadevah kapitana Blooda ter par drugih.

Dne 15. septembra leta 1688, — kaj značilnega leta v analah Anglije, — so jadrle po Karibejskem morju tri ladje, ki so pozneje zapečatile usodo več kot enega človeka.

Prva teh ladij je bila zastavna ladja kapitana Blooda, Arabela, ki je bila ločena od ostalega brodovja tekom nekega hurikana pri Manjših Antilih. Nahajala se je na poti proti Windward prehodu, da se napoti na Tortugo, naravno shajališče za razpršeno brodovje.

Druga ladja je bila velika španska galeja Milagrosa, ki je v spremstvu manjše fregate Hidalga ravno prinisala krog vogala pri Caymites, na severu dolgega polotoka, ki se steza v morje na južno-zapadnem koncu Hispaniole. Na krovu Milagrose je bil osveteljni Don Miguel.

Tretja in zadnja teh ladij, s katerimi imamo sedaj posla, je bila neka angleška bojna ladja, ki je bila na datum, katerega sem navedel, zasidrana v francoskem pristanišču St. Nicholas, na severo-zapadni obali Hispaniole. Bila je na poti iz Plymoutha v Jamajco ter imela na krovu nekega zelo odličnega potnika, lorda Juliana Wade, ki je prišel po naročilu svojega sorodnika, lorda Sunderlanda z zelo pomembno in delikatno misijo, direktno posledico mučne korespondence med Anglijo in Španjo.

Francoska vlada, katero so prav tako kot angleško vznemirjali čini piratov, je zmanjkušala napraviti jim konec s tem, da je ukazalo različnim svojim prekmorskim guvernerjem, naj se poslužijo največje strogosti napram piratom. Ti guvernerji, kot na primer guverner na Tortugi, pa so bili ali zvezani z morskimi roparji ali pa so bili prepričani, da jih morajo podpirati, da napravijo na ta način konec pohlepu in vladaželjnosti pansve, ki bi se kmalu pokazala, na škodo kolonij drugih narodov.

Da ugodi želji kralja Jamesa ter potolaži Španjo, koje poslanik v Londonu je neprestano drezal ter se pritoževal, če imenoval lord Sunderland, državni tajnik, odločnega človeka na mesto pomožnega guvernerja na Jamajci. Ta odločni človek je bil polkovnik Bishop, ki je bil sedaj že par let nabolj uplivni plantažnik na Barbados.

Polkovnik Bishop je sprejel mesto ter odpotoval s svojih plan-taž s katerimi si je pridobil veliko premoženje. Gnalo ga je predvsem brepenjenje, da poravnava svoj lastni, osebni račun s kapitanom Bloodom.

Takoj ko je prišel na Jamajco so pričeli morski roparji čutiti njegovo moč. Eden teh morskih roparjev, katerega je vzel prav posebno na piko, namreč Peter Blood, ki je bil nekoč njegov suženj, — pa se mu je znal stalno izogniti ter neustrašeno izvajal še naprej svojo obrt. Vznemirjal je Špance na morju in na kopnem ter ohranjal reditega odnošaje med Anglijo in Španjo stalno na-pete, kar je bilo prav posebno nevarno v onih dneh, ko so le s te-žavo vzdrževali mir v Evropi.

Ves razkačen radi tega neuspeha in očitaj, ki so prihajala iz Londona, je sklenil polkovnik Bishop poiskati svojo žrtev na Tortugi sami ter vzpizoriti poskus, da izstisni in iztrebi otok, na katerem so imeli piratje varno zavetje. Ta naravnost blazni načrt pa je kmalu opustil, kajti zbal se je ne le velike naravne moči tega prostora temveč tudi misli, da Francija najbrž ne bo prijazno spre-jela tega pogona na naselbino, ki je bila vsaj nominalno francoska. V svojem pismu na državnega tajnika je priznal, da ne bo mogel dobiti Blooda v svoje pesti, razven s pomočjo kakkega takega trika.

To pismo je utrdilo v lordu Sunderlandu prepričanje, da najbrž ne bo mogel rešiti tega mučnega problema z navadnimi sred-sevi. Prišel je vsled tega razmišljati o izvanrednih sredstvih ter se spomnil načrta, ki je bil sprejet z ozirom na pirata Morgana. Te-ga so sprejeli v kraljevo službo pod Karolom II. Sunderland je ugibal, če bi bil sličen poskus uspešen tudi v slučaju kapitana Blooda. Njegovo lordstvo ni pustilo na strani razmisleka, da se je lotil Blood razbojništva ne iz nagajenja, temveč iz gole sile; da je bil prisiljen v razbojništvo vsled okoliščin njegove transportacije v Novi svet in da bi najbrž z veseljem pozdravil priliko, da se zo-pet izmota iz nepostavnosti in razbojništva.

Vsled tega je poslal Sunderland svojega sorodnika, lorda Ju-liana Wade s par kraljevimi komisijami in navodili, kako naj se jih posluži.

Prebrisani Sunderland, mojster v vseh vrstah intrig, je sve-toval svojemu sorodniku, naj skuša v slučaju, da bi ne mogel pri-dobiti zase kapitana Blooda, pregovoriti njegove častnike, ki naj bi ga nato zapustili ter s tem tako oslabili, da bi postal lahek plen za brodovje polkovnika Bishopa.

Royal Mary, — ladja, ki je prinesla tega iznajdljivca, prijaz-nega in skrajno elegantnega odposlanca lorda Sunderlanda, — je imela lepo pot do St. Nicholas, kjer se je zadnjikrat ustavila pred-no je prišla na Jamajco. Dogovorjeno je bilo, da se bo lord Julian najprvo oglašil pri pomožnem guvernerju v Port Royal, odkoder bi se napotil, če bi bilo treba, na Tortugo. Zgodilo pa se je, da je prišla nečakinja pomožnega guvernerja v St. Nicholas par mesecev poprej na obisk k sorodnikom, da se na ta način izogne nezno-sni vročini, ki prevladuje ob tem letnem času na Jamajci. Ker se je bližal čas njenega povratka, so skušali dobiti zanj mesto na kro-vu Royal Mary, ki je bilo seveda takoj dovoljeno, vspricho dosto-janstva in ugleda njenega strica.

Lord Julian je z veseljem pozdravil njen prihod. Potovanju, ki je bilo skrajno zanimivo za njega, je dalo to začetko, ki je še manjkalo, da se doseže dovršenost. Njegovo lordstvo je bilo nam-reč eden onih kavalirjev, za katere je življenje brez žensk prava stagnacija, pravo mrtvilo.

Miss Arabella Bishop, — ta sloka deklica z deškim glasom ter tudi deškim obnašanjem, — ni bila mogoeča dama, ki bi vzbudila v Angliji dosti pozornosti v kritičnih očeh našega lorda. Nje-govi skrbno vzgojeni okusi v tem pogledu so ga vlekli k žensstvu, ki je brez moči ter vedno le vzdihla in koprn. Očarljivosti Miss Bi-shop seveda ni bilo mogoeče zanikati. Bila pa je taka, da jo je mo-gel ceniti le delikatno navdihnjen človek. Naš lord Julian, ki se-veda ni bil nikak surovina, pa ni imel potrebne stopnje delikat-nosti. S tem pa seveda nočemo ničesar izreči proti njemu.

(Dalje prihodnjik.)

Električna razsvetljava napra-vi privlačne trgovine.

Električna razsvetljava bo napravila vašo trgovino bolj privlačno. Dobro razsvetljena trgovina je ponavadi čistejša, blago je bolj vidno razpore-ženo, ves vtis trgovine je navidez boljši in napreden.

Naša Tungsten Installment pisarna vam bo z veseljem pomagala sestaviti načrte kako napeljati elektriko v vašo največjo korist za najmanjši denar.

The New York Edison Company

At Your Service

General Offices: Irving Place and 15th Street

Podružnice, kjer se razkazuje in razstavlja električne priprave za udobnost obitavstva.

30 Norfolk St
10 Irving Place124 West 42d St
151 East 86th St
15 East 125th St364 East 149th St
555 Tremont Ave

Jugoslavia irredenta.

Kako postopa italijanska vlada s Slovani.

Italijanska vlada je v svoji veli-koščnosti dala brezpravnim istrskim Hrvatom celo eno učiteljsko-toda postavila ga je v Dalmacijo, v vas Arbanasi pri Zadru. Ker v vasi ni primernih stanovanj za di-jake, se je ustanovil internat, ki do-biva podporo od vlade. Lansko leto je bilo v zavodu podeljenih istrskim hrvatskim učiteljskim-kom 15 brezplačnih mest, 10 pa za polovično ceno. Letos pa je zavod vse te dijake odslavljal, ker niso ho-teli zatajiti svoje narodnosti. Di-jaki, ki so sami siromaki, so se mo-rali zato vrniti domov, med njimi celo tretjeletniki. Italijanska veli-koščnost napram slovenskemu življu je res neizmerna!

Smrtna kosa.

V Hrušici je po dolgi in narčni bolezni umrla gospa Rozina Mah-ne, rojena Ukovič.

Poskušen samomor.

30letna Marija Cofol, stanujoča v Trstu, se je vrgla v blazinosti raz okno svojega stanovanja. Raz-bila si je črepijo. Prepeljali so jo v agoniji v mestno bolnišnico.

Dva prsta pod vozom.

Stanislav Trpin, star 14 let, do-ma iz Ravnice na Goriškem, je ho-tel ravno premakniti voz drv v tek, ko je padel na tla takre nesre-čno, da mu je voz zmečkal s kole-som dva prsta na desni nogi. Padel je od bolečin v nezavest. Prvo po-moč so mu podali doma, potem pa je bil prepeljan v bolnišnico.

Napad s petardami na rekrute.

Irekut Umberto Čok, stanujoč na Vrdele-Scoglietto, je sedel z 18 letno Ano Miani ter z drugimi pri-jatelji-rekruti na nekem nizkem zidu, nedaleč od svojega doma. Po-govarjali so se, kako bo pri voja-kih, ko zaslusijo za seboj stopnje in sumljivo šepetanje. Vsi so se ozri-li. Pok štirik petard in revolverjev ter štirje mladeniči v črnih sraj-cah je bil prizor, ki se je nudi iz-nenadeni družbi. Metaleci petard so, čim so jih odvrgli, zbežali brez sledu. Vse štiri petarde so se raz-požile z močnim pokom. Drobci pa so ranili k sreči samo Čoka in de-klenco Mianijev. Oba ranjena sta bila prepeljana z avtomobilom re-šilne postaje v goriško mestno bol-nišnico. Nekateri ljudje, stanujoč v dotičnem okraju, so pravili, da so videli malo pred napadom gru-čo fašistov, ki je šla na tih poti proti zidu, na katerem so sedeli rekruti. Dogodek je zelo vznemiril tanka-žnje prebivalstvo. Policiji ni se po-srečilo izslediti storilce.

Tudi proti komunisti krožku "Spartaco" pri Sv. Jakobu je bila vržena petarda, ki se je sicer raz-požila z močnim pokom, toda ra-nila ni nikogar. Tudi druge škode ni povzročila Petardo so vrgli fa-sisti, kot so zatirjali očividci.

Tatovi po poklicu.

Pri nas v Gorici je par res lušno. Popolnoma svobodno se kretamo v vsakem oziru, še tatovi docela nemoteno izvršujejo svojo nepo-šteno obrt. Tako so tatovi te dni obiskali gospo Josipino Žnidarčič, stanujočo v ulici Cesare Battisti št. 5. Bila je namreč nekoliko od-sotna. To priliko pa so porabili ali-kovi, da so vlomili skozi okno v stanovanje, ki je v pritličju, in so si vzeli za spomin v vrednoti 2300 lir. (o tatvih ni sledu. — Pač pa so prožniki dosegli te dni drug uspeh. Goriškim varnostnim organom sta

že dobro znana dva tička, eden Majoli iz Veronese, a drugi Giovi-nazzo iz Vidma. Izvršila sta že ne-šteto tatvin, tako da preživljata večino svojega življenja v ječah. Ravno pred nekaj dnevi sta bila izpuščena po prestani zadnji kazni na svobodo, a že sta se zopet pri-pravljala, da začneta svojo karije-ro znova. To pot jima pa ni šlo po sreči. Orožniki so preveč pazili na-nju. In res ju je dobil pred krat-kim neki orežnik v ulici Campo-santo v precej dvomljivem polo-žju, postal je pozoren nanju in ju je ustavil. Imela sta pri sebi pred-mete, o katerih nista mogla izpri-čati, čigavi so. Eden je imel pri se-bi tudi pismo na svojo ljubico, v katerem ji naznanja, da se bo iz-vršila v par dneh velikopotezna akcija. Na podlagi tega so zopet oha skupaj prepeljali v goriške za-pore, kjer semorata pokoriti radi svojih "visokoletežih" nžrtov.

Umor v Trstu.

V mestno bolnišnico so pripel-jali v težkem stanju 28letnega Ju-rija Zalerja. Imel je grozne rane na hrbtu. Z veliko težavo je pove-dal, da ga je ranila z nožem na travniku pri tvmenju jute njegova prijateljica Rita Collari, stara 20 let. Zaler je umrl eno uro pozneje. Collarijeva je bila aretirana. Pri zasliševanju je izjavila, da se je s pokojnim Zalerjem na travniku pri tvmenju jute sprla ter šla nato domov. Kaj se je z njim pozneje zgodilo, da ji ni znano. Ona ga ni umorila. Naslednji dan je bila Collarijeva zopet zaslišana. To pet je izpovedala, da je ona umorila Zalerja. Ko so jo vprašali, zakaj ni tega takoj izpovedala, je odgo-ovorila, da je mislila, da jo bo do-izgovori rešili kazni. In nato je za-čela praviti, da se je sprla z Zale-rijem na tistem travniku; potem pa mu je zasadila nož dvakrat v hrbet ter zbežala. Aretiran je bil tudi pomorščak po imenu Dominik Spognia, ker se domneva, da je v zvezi z umorom.

Uradnik, ki je zmešal trem vlomil-cem štrene.

Uradnik Bačič je sedel v nedeljo popoldne v uradu neke agencije v Trstu — tam je namreč uslužben-rer pisal na stroj. Okoli 4 ure, ko je ravno počival, je slišal sumlji-vo ropotanje, ki je prihajalo iz so-sednega skladišča. Trdno prepi-čan, da so v skladišču tatovi, je telefoniral na policijo za pomoč. Par minut pozneje so že bili poli-ciisti v skladišču. Tam so našli tri-možakarje z vlomilnim orodjem v roki. Možje, vsi Italjani, so bili aretirani in odpeljani v zapor. V stanovanju enega so zaplenili mnogo vlomilnega orodja.

V raju kokaine.

Lucijan Danieli, stanujoč v Tr-stu, je "pošofal" v neki zakotni krčmi v starem mestu nekliko ko-kaine. Njeno skrivnostno moč je pa kmalu občutil in tedaj je bila vsa krčma njegova. Krčmar je si-ecer nekaj časa poslušal ta koncert, končno mu je pa minula sveta po-trpežljivost: prijel je nespodobne-ga gosta za vrat in ga vrgel pod kap. Mladenec pa si ni vzel stvari k sreči, namreč se je zopet posta-vil na noge in odkorakal proti do-mu. Če bi ga ne imela na vajetih kokaina, bi prišel prej ali slej na svoj pravi dom, tako pa je šel v prvo nadstropje druge hiše. Tam, misleč, da je doma, se je slekel, le-gel nato na gola tla in sladko za-pal. Kmalu je prišla po stopnicah neka stancavka in se spodtaknila v temi ob mladeniča. Revica se je

seveda tega prestrašila. Ko pa ji je minul strah, je skušala zbuditi čudnega gosta. Ker se ji pa to ni posrečilo, je stekla na ulico, kjer je srečala nekega mestnega straž-nika in ga opozorila na dogodek. Tudi mož postave je hotel zbuditi mladeniča. Toda tudi on je opravil toliko kot ženska. Nato je šel po-klicat "zeleni križ". Strežniki so pomolili fantu nekaj pod nos. Sko-čil je na noge ter planil ves zme-šan na strežnike. Ti so ga zvezali in odpeljali v bolnišnico.

Ogenj v skladišču stekla.

Iz neznanih vzrokov je izbruhnil ogenj v skladišču stekla Josipa Kluna na trgu di Seceola št. 1 v Trstu. Ogenj so pogasili ognje-gasi. Škoda znaša okoli 2000 lir.

\$5.00 DAM NAGRADE

Onemu, ki mi prvi naznani naslov moje že zdavno pobegle žene Mar-te Podobnik, rodom Poljakinje. Ona se koruzi v okolici Pittsburga z nekim Petrom iz Stare Oali-ke na Gorenjskem. Ž njo ne bom živel, ampak ločiti se hočem. — Urban Podobnik, Box 28, Bead-ling, Pa. (24-25-11)

Rad bi izvedel, kje se nahaja JA-NEZ SIMČIČ. Doma je iz Zabič pri Hlirski Bistrici. Prosim cenj-rojake, če kateri ve za njegov naslov, da mi ga naznani, ali če sam here te vstiče, naj se ogle-si na naslov: Joseph Ulijan, 318 Maffat Avenue, Kane, Pa. (23-24-11)

Kje je moja žena ANTONIJA SAMSA? Doma je iz Loškega Potoka. Čul sem, da je prišla v Ameriko in da se nahaja pri mojem bratu nekje v Clevelan-du, Ohio. Prosim rojake, če kdo kaj ve, da mi poroča, ali naj se sama javi svojemu možu: Joe Samsa, 306 Stephenson Avenue, Escanaba, Mich.

Kje je JULKA SMIT? Leta 1912. je šla iz Gradkorna pri Gradcu v Canado, kjer se je poročila, a nje sedanje ime ni ni znano, kakor tudi ne bivališče. Prosim cenjene rojake, če kdo ve, da mi javi, ali naj se pa sama oglasi Antonu Sitar, Invalidski Dom, Celje, Slovenija, Jugoslavija. (22-23-11)

NAZNANILO IN PRIPOROČILO.

Naročnikom Glasa Naroda v dr-žavi Illinois naznanjamo, da jih bo obiskal naš zastopnik

Mr. JOHN FABIAN,

kateri je pooblaščen nabirati na-ročnino za naš list, zatorej prosim rojake, da mu bodo kolikor mogoče naklonjeni.

Slovenic Publishing Co.

Ako želite dobiti

sorodnike ali znanca

iz stare domovine,

pišite nam prej za pojasnila, ker številno priselencev je omejeno.

FRANK SAKSER STATE BANK

32 Cortlandt St., New York, N. Y.

Ako želite dobiti

Božič se pri-bližuje.

Še je čas, da Vaši v do-movini dobijo

denarno darilo

koje ste jim namenili po-slati, da se Vas na Sveti dan hvalečnih src spo-minjajo.

Pošiljate se kopičijo in tudi pošte so preoblo-žene z delom, zato Vam priporočamo, da nam Vaše naročilo čimprej pošljete. Kajti, kdor prej pride, ta prej me-lje.

Z našimi cenami in po-strežbo boste gotovo za-dovoljni.

FRANK SAKSER STATE BANK

32 Cortlandt St., New York

Glavno zastopstvo:

JADRANSKE BANKE

Kretanje parnikov - Shipping News

28. novembra:	George Washington, Bremen.	13. decembra:	Paris, Havra.
29. novembra:	Mauretania, Cherbourg.	16. decembra:	Majestic, Cherbourg.
2. decembra:	Saxonia, Cherbourg in Hamburg.	18. decembra:	Mauretania, Cherbourg.
3. decembra:	La Savoie, Havre; Noordam, Boulogne.	20. decembra:	Seydlitz, Bremen.
4. decembra:	Olympic, Cherbourg.	21. decembra:	Antonia, Cherbourg in Hamburg.
5. decembra:	Aquitania, Cherbourg.	23. decembra:	Ryndam, Boulogne.
6. decembra:	Taormina, Genoa.	28. decembra:	Colombo, Genoa.
7. decembra:	Yorck, Bremen.	30. decembra:	La Savoie, Havre; Olympic, Cherbourg.
9. decembra:	Tuscania, Dubrovnik in Trst.	2. januarja:	Berengaria, Cherbourg.
10. decembra:	Homer, Cherbourg; Rotterdam, Boulogne; America, Genoa.	11. januarja:	Argentina, Trst.
11. decembra:	Roussillon, Havre.		
12. decembra:	Berengaria, Cherbourg.		

CUNARD & ANCHOR

Dva velika parnika, kurjena z oljem

NARAVNOST V TRST

Razkošne kabine tretjega razreda z 2, 4 in 6 posteljami. Prekrasne jedilnice, kladnice in počivališča. Zaprt krov z aštanje. Domača kuhinja. Vino brezplačno. Domača udobnost. Brezkrbno. Ugodno potovanje.

Istotako preo Cherbourg v osemih dneh v Jugosla-vijo odplujejo vsak tork.

AQUITANIA MAURETANIA BERENGARIA

SCYTHIA NOV. 25

TUSCANIA DEC. 6

Za karte in informacije vprašajte pri najbližjem agentu.

Vaši sorodniki, prijatelji in znanci v starem kraju

kupijo vožnji listek za pot v Ameriko najugodnejše z ameriškimi dolarji. Proti predložitvi potrje-nega potnega lista za v Ameri-ko mi lahko izplačamo ameriški denar pri Jadranski banki v Ljubljani in v Zagrebu, toda znesek za posameznega odraslega potnika ne sme presegati 3000 franc. frankov, to je protivred-nost od približno \$200.

V Italiji in zasedenem ozemlju pa lahko izplačamo brez izjeme vsakemu poljubne zneske v ame-riških dolarjih.

Pristojbina za izplačila do \$10 po \$0,4, za izplačila od \$10.— do \$50.— po \$1.—, za izplačila, ki presegajo znesek \$50.— po 2 cen-ta od vsakega dolarja ali po \$2.— od sto.

Frank Sakser Stat Bank,

32 Cortlandt St., New York, N. Y.

Želim izvedeti za naslov svojega brata TONETA KRANJC, do-ma iz Begun pri Cerkljici. Svo-ječasno je bival v Richwoodu, W. Va. Rojake prosim, če kateri ve zanj, da mi naznani njegov sedanji naslov, ali pa če sam či-ta ta oglaš, naj se mi oglasi, ker sem pred kratkim prišla iz sta-rega kraja in bi mu rada pove-dala marsikaj važnega od doma. Moj naslov je: Rezi Kranjc, 1191 Norwood Rd., Cleveland, Ohio. (22-23-11)

NAZNANILO IN PRIPOROČILO.

Cenjenim naročnikom "Glasa Naroda" v državi Ohio naznanjamo, da jih bo obiskal naš potoval-ni zastopnik

Mr. ANTON SIMČIČ,

kateri je pooblaščen nabirati na-ročnino za naš list, zatorej prosim rojake, da mu bodo kolikor mogoče naklonjeni.

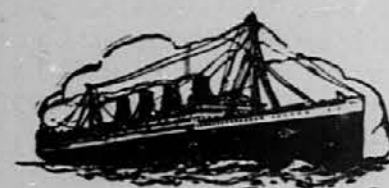
Slovenic Publishing Co

Praktični Računar

Priročna šepna knjižica, ki ima vse kar je v kupčiji potrebno, še natančno izračunjeno, kakor tudi za izračunjenje obrestil.

Knjižica je trdo vezana, stane 75c

SLOVENIC PUBLISHING CO.
32 Cortlandt Street : New York

French Line

Hitra služba v Jugoslavijo.

LA SAVOIE 2. decembra
ROUSSILLON 11. decembra
PARIS 13. decembra
LA BOURDONNAIS 26. decembra

Izborne udobnosti — kabine za dve, štiri in šest oseb, umivalnica in te-koča voda v vsakem prostoru — je-dilnica, kladnica, bara, brivnica, od-prt, pokrit krov, slavna francoska kuhinja, vino in pivo brezplačno, godba, ples. Postrežniki govore slo-venko in arabko.

Najstarejša kompanija, ki prevaža jugoslovanske potnike.

Posebni parniški vlak vzame pot-nike in prtljago do določenega kra-ja, preko Trsta ali Bazela, kakor hočejo. Ne vaku iz Havre v Jugoslavijo je kompanijski tolmáč, ki govori vaš je-zik. Potnikom pomaga pri prtljagi in v drugih stvarih.

Za navodila se oglasite pri lokalnem French Line agentu ali v

KOMPAJNIJSKI PISARNI
19 State Street : New York City

RAVNOKAR JE IZŠLA

NAJVEČJA ARABSKA SANJSKA KNJIGA

Najnovejša ilustrovanja izdaja

Vsebuje 308 strani.

Cena s poštnino \$2.—

SLOVENIC PUBLISHING CO.

32 Cortlandt Street,

New York City, N. Y.